

medens den paa andre Steder maa gøres betydelig større. Forholdene ere jo saa forskellige rundt omkring i Landet, at man ikke kan fastflaa nogen bestemt Sideafstand, i hvilken andre skulle holde sig borte fra det privilegerede Redstøb for ikke at skade Fiskeriet med det. Det er derfor, at man nu er enedes om at indføre denne Institution, Nævnet, som inden for en Grænse af 100 Favne fra Land kan fastsætte en forskellig Sideafstand paa de forskellige Steder i Landet. Naar jeg har tilladt mig at tage Ordet, er det ikke for at rette paa noget af det, som den ærede Ordfører har udtalt — uden netop dette med Hensyn til Sideafstandene — men jeg kunde ønske at supplere hans Bemærkninger noget angaaende denne saa meget omdebatterede Halegaardsret, og jeg vil da navnlig gøre opmærksom paa, at naar man sammenholder den ny § 12, der her er foreslaaet, med den foreslaaede ny Halegaardsparagraf, vil man se, at Grundejeren aldeles ikke er afstaaen fra at have en Bestyttelsesret, virkende ud over disse 100 Favne, som ere foreslaaede her, men det er kun en almindelig Bestyttelsesret, som gælder for enhver Fisker her i Landet, nemlig 50 Favne til Siderne. At denne Afstand er fuldt betryggende i de Afstande fra Land og for de Vanddybder, som her foreslaas, er der ingen Uenighed om mellem de fiskerityndige. Der har — hvad der vistnok ikke blev berørt af den ærede Ordfører — siden Udvalget har afleveret sit Endringsforslag, været en Deputation her inde fra Næsnes Ryst eller, rettere sagt, der har været 2 Deputationer: den ene repræsenterende Halegaardsejerne, den anden Forpagterne og Fiskerne. Halegaardsejerne, hvis Udtalelser ganske vist kun refererede sig til Lovforslaget, saaledes som det var vedtaget ved 2den Behandling, hvor der altsaa var fastflaaet en bestemt Sideafstand, beklagede sig over denne Affattelse, men ogsaa, efter at de vare gjorte bekendte med den ny Affattelse af § 6, gjorde de den Bemærkning, at det vistnok maatte betragtes som en Indskrænkning af den hidtil gældende Ret. Jeg skal hertil svare, at vistnok de samme Halegaardsejere eller i hvert Fald et Antal af 21 Halegaardsejere fra Næsnes, i Maret 1882 have indsendt til det daværende af Folketinget nedsatte Fiskeriudvalg et Andragende, hvoraf jeg skal tillade mig at citere noget af det, som vedrører dette Forhold. Det gaar ud paa at vise, at det, man den Gang forstod ved Halegaarde, i Virkeligheden var noget andet end det, som man efterhaanden har udvidet dette Begreb til. Der udtales saaledes: „For nogle Aar tilbage begyndte enkelte at sætte Aleruser, fastgjorte ved Sæle,

ved Enden af deres Halegaarde, hvorved der opnaaedes en Udvidelse af Fangsten, og hvorved man sparede at bygge Halegaardene saa langt ud,“ og senere staar der: „Da Ruserne desuden ved Hjælp af lange Sæle lettere kunne anbringes til Søs paa dybere Vand, saa kunde ingen længere være tjent med blot at benytte sin Halegaard, fordi Ruserne toge af for Halegaardene. — Dette har haft til Følge, at Halegaardene i de senere Tider endog nogle Steder ere fortrængte af Ruserne, medens andre have bibeholdt Halegaardene paa Steder, hvor Havbunden særlig egner sig dertil, og saa haft Ruser anbragte ved Enden af dem. — Derved er nu efterhaanden Halefiskeriet ved faste Redstøber kommet i en anden Gænge; — thi medens Halegaardene i Almindelighed kun vare anbragte paa en Vandstandsdybde af ca. 6 Al., saa anbringes Ruserne paa indtil 12 à 13 Allen Vand.“ Saa siges der til Slutning: „Vi tillade os i Overensstemmelse hermed at andrage for den høje Rigsdag om, at der ved Affattelsen af Loven maatte blive taget Hensyn til vort Halefiskeri, og at det maa erkendes, at Ruserne for en Del have afløst Halegaardene, og at derfor ogsaa de, som have lovlige Adkomst til Halefiskeri — enten det saa er som Grundejere eller ifølge gammel Vedtægt — maatte være eneberettigede til at drive Halefiskeri med faste Redstøber (Ruser), enhver ud for den Plads, som han har Adkomst til.“ Grundlaget for den bestaaende Halegaardsret den Gang var jo Christian den 5tes Danske Lov 5—10—43, der lyder saaledes: „Enhver maa nyde Halegaarde for sin egen Grund, undtagen i de Fjorde, som Kongen og den menige Mand have Skade af.“ Der nævnes her kun Halegaarde, ikke dette udvidede Begreb Aleruser uden for Halegaardene. Vi maa altsaa vel huske paa, at det var Retsgrundlaget den Gang, og deraf, at Fiskeriet efterhaanden har forandret Karakter, saaledes at man fisker med Ruser, som kunne anbringes i en ubegrænset Afstand fra Land, følger ikke, at Ejeren beholder en Ret til dette udvidede Fiskeri, som saaledes er opstaaet i Tidernes Løb. Ved Lov af 5te April 1888 tilføjede man at give Fiskeren en Afgang til at drive sit Fiskeri Side om Side med Grundejeren, her Halegaardsejeren. Bestemmelsen herom blev saa uheldig affattet, at den har givet Anledning til en Masse Retsstrætter, fordi der staar meget vagt, at andre maa fiske, naar de kun ikke komme saa nær disse privilegerede Redstøber, at de skade Fiskeriet ved disse. Forslaget til en ny § 6 tilføjte netop at fastflaa, ved en lovbestemt Grænse udadtil, hvor langt Ejendomsretten skal strække sig, det vil